

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli den 19 Febr. 1878, kl. 2 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion derom, att kommunalutskylder skola ur gäldbunden egendom utgå med förmånsrätt.

Från Andra Kammaren har Lag-Utskottet fått emottaga en inom Kammaren af Herr *Nils Nilsson* väckt motion, N:o 8, deri motionären föreslagit, »att Riksdagen ville för sin del besluta, att kommunalutskylder böra ur gäldbunden egendom med förmånsrätt utgå näst efter de fordringar, som omnämnas i 17 kap. 3 eller 4 § Handels-balken.»

Enligt Kongl. förordningarne den 21 Mars 1862 om kommunalstyrelse på landet, om kommunalstyrelse i stad, om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd, och om landsting, samt den 23 Maj samma år om kommunalstyrelse i Stockholm, ega de kommuner, hvilkas verksamhet utgör föremål för en hvar af dessa förordningar, att för egna behof sig beskatta, och de sålunda beslutade kommunalutskylder skola i allmänhet hvarje skattskyldig påföras i mån af den bevilling, han enligt senast fastställda taxeringslängd skall för fastighet samt afkomst af kapital och arbete till staten erlägga, hvarförutan personliga utskylder enligt särskilda författningar till kommunen utgå. Någon företrädesrätt till utfående af dessa utskylder framför den skattskyldiges öfrige borgenärer finnes dock ej i lag stadgad. Visserligen har någon gång den åsigt gjort sig gällande, att de utskylder, som skola utgå i mån af bevilling för fast egendom, skulle utgöra en sådan afgäld af samma egendom, som i kap. 17 § 4 Handels-balken afses, men denna åsigt torde så mycket mindre kunna godkännas, som, hvad särskildt angår fastighet å landet, som å landbo eller arrendator är upplåten, jordegare, jemlikt Kongl. förordningarne om kommunalstyrelse å landet, § 57, och om kyrkostämma samt

kyrkoråd och skolråd, §§ 6 och 35, är befriad från därför belöpande kommunalutskylder, hvilka skola af brukaren erläggas. En sådan företrädesrätt synes dock icke allenast vara för kommunen behöflig, utan äfven af rättvisa påkallad. Utan densamma kunna kommunerna ej med erforderlig noggrannhet beräkna de belopp, som till fyllande af brist i öfriga inkomster behöfva uttaxeras, och om, såsom flerstädes i landtkommuner inträffar, en enda eller några få medlemmar innehafva största delen af kommunens skattetal, skulle en sådan medlems oförmåga att gälda sina utskylder blifva allt för betungande för de öfrige, och följderna deraf i synnerhet kännas hårda i den mån han genom sitt öfvervägande röstetal bidragit till kommunens belastande med de utgifter, densamma måste vidkännas. Då staten för de utskylder, den medelst begagnande af sin beskattningsrätt sig betingat, eger förinånsrätt, synes ock konsekvensen fordra, att enahanda rätt tillkommer kommun för de utskylder, kommunen i öfverensstämmelse med den åt densamma förunnade beskattningsrätt ålagt sina medlemmar.

Att likväl sätta denna rätt så högt, som motionären föreslagit, synes icke lämpligt. Derigenom skulle icke allenast fastighetskrediten blifva lidande, utan äfven staten, allmänna inrättningar och enskilde blifva obehörigen tillbakasatta. Då de utskylder till staten, som icke af fast egendom utgå, ej njuta bättre rätt än 12 § bestämmer, och anledning ej finnes att inskränka denna rätt, torde kommunalutskylder näst derefter böra utgå.

På grund häraf får Utskottet vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville för sin del besluta följande förändrade lydelse af 12 § i 17 kap. Handelsbalken, sådant nämnda lagrum lyder enligt Kongl. förordningen den 8 Oktober 1861:

Företrädesrätt till lös egendom tillkommer dernäst Kronan för gäldenärs utskylder sista och löpande året, hvilka ej för fast egendom utgå, samt derefter lands- ting och kommuner för de till dem utgående utskylder för samma tid.

Stockholm den 19 Februari 1878.

På Utskottets vägnar:

H. G. v. GEGERFELT.

Reservationer:

af Herrar *Asplund, Ribbing, Lindgren* och *Stråle*, samt
af Herr Grefve *Mörner* mot vissa delar af Utskottets motivering.

Herr *Thomasson* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i slutliga handläggningen af detta ärende inom Utskottet.
